

Безопасната поддръжка в практиката — фактори за успех

Резюме на доклад на Агенцията

Въведение

Сградите и постройките, които не се поддържат редовно, могат да станат опасни не само за хората, които работят в тях, но и за широката общественост. Машините, които се поддържат лошо или не се поддържат редовно, могат да направят условията на труд опасни за операторите им и да породят риск за други работници. Въпреки че поддръжката е изключително важна за гарантирането на безопасни и здравословни условия на труд и за предотвратяването на щети, самата работа по поддръжката е високорискова дейност.

Всеки работодател е отговорен за защитата на работниците си от възможни опасности, свързани с работата. Докладът „Безопасната поддръжка в практиката“ показва, че много европейски предприятия, застрахователи и учреждения са разработили иновативни подходи за преодоляване на опасностите, които възникват във връзка с работата по поддръжка. Въз основа на представените в доклада примери в настоящата фактологична справка се обобщават факторите за успех на предотвратяването на рисковете при операции по поддръжка.

Основни фактори за успех при предотвратяването на рискове при операции по поддръжка

Ангажираност от страна на ръководството и култура на безопасност в организацията

Ангажираността от страна на ръководството и културата на безопасност са изключително важни за безопасните и здравословни условия на труд като цяло и особено при операциите по поддръжка. Ангажираността от страна на ръководството може да се окаже единственият най-важен решаващ фактор за културата на безопасност в една организация. Тя определя ресурсите (време, хора, финансови средства), предназначени за безопасните и здравословни условия на труд, и води до по-висока степен на мотивация по отношение на здравословните и безопасни условия в цялата организация.

Включване и участие на служителите

Активното участие на служителите в управлението на безопасните и здравословни условия на труд е важно за постигането на безопасност на всички равнища и оползотворяването на уникалните знания, които служителите имат за собствената си работа. Много често те вече знаят и могат да предложат практически начини за отстраняване или намаляване на рисковете.

Правилно извършване на оценка на риска

Преди започването на всяка работа по поддръжка трябва да се извършва оценка на риска. Работниците трябва да участват при първоначалната оценка на риска. Може да се наложи да извършат допълнителни оценки при изпълнение на задачата.

Превантивни мерки с оглед на йерархията на превантивната дейност

Превантивните мерки могат да бъдат определени и приложени с оглед на резултатите от оценката на риска. Важно е винаги да се прилага принципът за йерархия на превантивните мерки (отстраняване — заместване — инженеринг — административен контрол — използване на лична предпазна екипировка).

Съчетаване на превантивни мерки

Превантивните мерки са по-успешни, когато се съчетават. Например извършването на оценки на риска и прилагането на процедури за безопасност и безопасни системи за работа следва да бъдат подкрепяни с инициативи, свързани с безопасно поведение, обучение и информация.

Процедури за безопасна работа и ясни насоки за работата по поддръжка

За всяка задача по поддръжка е необходимо да се изготвя внимателно структуриран работен процес, като процедурите за безопасна работа трябва да се съобщават ясно и разбираемо. Необходимо е да има въведени процедури в случай на непредвидени събития. Част от системата за безопасност при работа трябва да се състои в спирането на работата, когато се появи непредвиден проблем или проблем, надхвърлящ собствената компетентност.

Ефективност и непрекъсната комуникация

Цялата необходима информация, свързана с операциите по поддръжка, следва да бъде споделяна между всички засегнати страни. Това включва не само работниците, участващи пряко в задачата по поддръжка, но също и тези, които е възможно да бъдат засегнати от нея или които може да работят в непосредствена близост. Комуникацията между персонала, зает в поддръжката, и този в производството, както и между различните ангажирани изпълнители, е от решаващо значение.

Непрекъснато усъвършенстване/развитие

Изпълнението на работата по поддръжка от гледна точка на здравословните и безопасни условия непрекъснато трябва да се оценява и подобрява въз основа на одити и инспекции, резултати от оценки на риска, разследвания на инциденти, злоупотреби и предотвратени злоупотреби, както и в резултат на обратна информация от служители, изпълнители и персонал в областта на безопасните и здравословни условия на труд.

Обучение по безопасност

Работниците, извършващи задачи по поддръжка, включително изпълнителите, трябва да бъдат компетентни в своята област на отговорност. Освен това те трябва да получат обучение в областта на безопасните и здравословни условия на труд и да бъдат информирани за опасностите, свързани с конкретни работни места, и за процедурите за безопасна работа. Съществува правно задължение работодателите да предоставят информация и обучение по отношение на здравословните и безопасни условия за всички служители, които се нуждаят от това, включително за срочно наетия персонал и изпълнителите.

Включване на поддръжката в цялостната система за управление на здравословните и безопасни условия на труд

Задачите по поддръжка и техните аспекти, свързани със здравословните и безопасни условия на труд, следва да бъдат неразделна част от общата система на предприятието за управление на здравословни и безопасни условия на труд, включваща всички описани по-горе елементи. Систеმა за управление на безопасност следва постоянно да бъде развивана и усъвършенствана.

Превенция чрез проектиране — отстраняване на опасностите на етапа на проектирането

Един от най-добрите начини за предотвратяване и контрол на рисковете на работното място, които са свързани с поддръжката, е да им бъде обърнато внимание още в процеса на проектиране на сградите и постройките, работната среда, материалите и съоръженията (машини и оборудване).

Докладът „Безопасната поддръжка в практиката“ съдържа няколко примера за това как поддръжката се взема под внимание на етапа на проектирането.

В примера, представен от Полския национален изследователски институт (СИОР-PIB), машинна за намотаване е била оборудвана със спирачен механизъм, снабден с автоматична система за установяване на опасности, с цел да бъде предотвратено непредвидено включване на машината по време на работа по поддръжка. Разглеждането на въпроси, свързани с бъдещата поддръжка, при проектирането на машината е помогнало за отстраняване на опасностите и за минимизиране на вероятността за нараняване по време на поддръжка или ремонт на машината.

Друг пример е проектирането на работилници за поддръжка на двигатели на Air France Industries на летище „Орли“, при което е използван симулационен инструмент, чрез който са установени проблеми, свързани с безопасността, ергономичността или производството, на етапа на проектирането.

NedTrain, предприятие със седалище в Нидерландия, заедно с TNO е изпълнило пилотен проект за проектиране на цех за поддръжка на високоскоростни влакове. Участвали са и са били консултирани различни заинтересовани страни. Този всеобхватен подход е довел до различни иновации, като например въвеждането на автоматичен робот за повдигане, за да не се налага механиците да вдигат тежки товари, както и до различни решения за подобряване на безопасността при работа на височина.

© Снимката е предоставена от Prevent

Добра поддръжка в химическата промишленост

При поддръжката на инсталации и тръби, които съдържат опасни вещества, рискът от досег с тях не може напълно да бъде предотвратен чрез технически мерки. Джобове с остатъчни химични вещества винаги могат да бъдат намерени в невидими пространства. В обекта на BASF в Лудвигсхафен, Германия, 225 производствени звена са

© Снимката е предоставена от BASF Ludwigshafen

снабдявани с течни и опасни химични вещества посредством тръби с дължина над 2000 км.

С цел да се предотвратят трудови злополуки, BASF са въвели редица мерки за безопасност, включително внимателно структуриран работен процес, който обхваща всяка стъпка от работата по поддръжка, от оценка на риска преди започване на работа (чрез системата на придружаващи документи (*Begleitschein*) до демонтиране на тръбите в края на процеса. Освен това ръководството активно подкрепя обучението на своите служители и на договорно наетите работници и насърчава действена култура на безопасност.

От 2003 г., когато е въведена системата за обслужване на товарите, са предотвратявани сериозни злополуки по време на работа по поддръжка, причинявани от опасни вещества. Общият брой на злополуките остава значително под средното равнище в химическата промишленост.

Основен ремонт в традиционна електроенергетическа централа

За да функционират безпроблемно и ефективно, електроцентралите се нуждаят от редовна поддръжка. Операциите по поддръжка са сложни и могат да създадат опасности за работниците. Предприятието Electrabel в Белгия е разработило система за управление на основен ремонт в своята електроцентрала в Лангерло, съдържаща добре организирани структури за комуникация и включваща въпроси, свързани с безопасните и здравословни условия на труд в целия процес. В основния ремонт участват голям брой изпълнители, което представлява допълнителен рисков фактор. Electrabel е разработило оперативна процедура за работа с изпълнители, включваща съответните разпоредби за здравословни и безопасни условия на труд, които изпълнителите трябва да познават, както и всички правила, специално прилагани на обекта на Лангерло.

Допълнителна информация

Пълният текст на доклада на английски език можете да намерите на уебсайта на Агенцията на адрес: <http://osha.europa.eu/en/publications/reports/TEWE10003ENC/view>, откъдето може да бъде изтеглен безплатно.

Настоящата фактологична справка е публикувана на всички езици на ЕС на адрес: <http://osha.europa.eu/en/publications/factsheets>

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа

Gran Vía, 33, 48009 Bilbao, ИСПАНИЯ
Тел. +34 944794360, Факс +34 944794383
Ел. поща: information@osha.europa.eu

© Европейска агенция за безопасност и здраве при работа. Възпроизвеждането е разрешено, при условие че е посочен източникът. Printed in Belgium, 2010 г.

